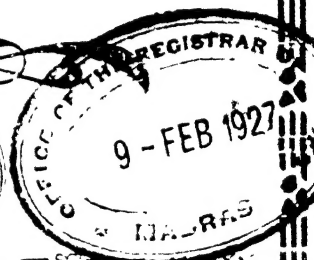


హైదరాబాద్
 ప్రభుత్వ పరిశ్రమల శాఖ
 (అ) మత్స్యశాఖ

వేణు గోపాల = =
 = = వ్యవసాయము.

737
 11659



పూర్వము బోధనములు, ప్రభుత్వ పరిశ్రమలకు

దూపాటి నారాయణాచార్య

ప్రభుత్వము.



విజయ మద్రాసు, బాపట్ల.

1926.



ఓమ్

శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణ్యము:

9 - FEB 1927

శ్రీ మత్పూనూక

వేణుగోపాలకృష్ణశతకము

తల్లిశక్రము

పూనూరు బోధుస్థానము, ప్రధానోపాధ్యాయులగు

దూపాటి నారాయణాచార్య

ప్రణీతము.



విజయ ముద్రాక్షరశాల, బాపట్ల.

1926.

రిజిష్టరు కాపీరైట్,



తొలిపలుకు.



ఈ చిన్నిపాత్రమునం దచ్చొత్తించిన సీసకీర్తియములను రచించిన శ్రీమదాచార్యవర్యులు నాకు ఘాతపరిచితులరే. అయినను హరిగ్రంథ పరిచయముచే నారు నాకు చిరమిత్రురే యగుదురు. శ్రీయాచార్యవర్యులు నన్ను పీఠికను వ్రాయగోరుటంత సమంజసముగా లేదు. ఎలయన! నేను అల్పజ్ఞుని, కుక్షింధరుని వాడుకపదములు శబ్దవిదులు అట్టివారి కవిత్వమును నేను విమర్శింపబూనుట కేవల హాస్యాస్పదము. కనుక వద్యములు మిగుల రసవంతములుగను, భావగర్భితములుగను, స్వభావోక్తులుగను, శైలి మృదుమధురముగను, పండిత పామర జనైక సువేద్యముగను నున్నదని జెప్పుచు శ్రీకృష్ణవరమాత్మ యాకావివర్యుని యింకను ననేకోద్గ్రంథ రచనకు గడంగు సాహసాదార్యముల నాశీర్వాదించునుగాక యని కోరుచు విరమించుచున్నాడను.

8-10-1926 నం॥

చే బ్రో లు

గుంటూరు జిల్లా.

ఇట్లు

విన్నవించు విధేయుడు

ఇ ల పా వు లూ రి శ్రీ రా ము లు.

ఓమ్ విజ్ఞప్తి.

~*~*~

రసజ్ఞులారా!—

రచనలన్నిటిలో “శతకరచన” మిగుల దుర్ఘటమని పెద్దల యాశయము. నేనా! అల్పమతిని. నాకుగల సంస్కృతాంధ్రభాషా పరిచయమా! మిగులస్వల్పము. కవిత్యైరసానుభవమా! శూన్యము. ఇట్టి నారచన కిదియె ప్రథమ ప్రయత్నమగుటచే, నింపగుణములు తక్కువయనియు, దోషములెక్కువ యనియుఁ బండిత పాఠకలోక మెఱుంగకపోదు. కాని, యీశతకప్రచురణ కొక ముఖ్యకారణముకలదు. తప్పొప్పులను పాటింపక, రసపోషణోల్లాస నూలోచించక, యథాశక్తి నీకృతి రచించి, పఠించునపుడంతయు, నానిశ్చేతుకటాయమాన కరుణాకటాక్ష పరిపాలితభక్తుడగు శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ నాహృదయమున కనిర్వాచ్యసుఖ మొడఁగూర్చుచుండెడివాఁడు. “ఏకస్వాదునంభుజీయాత్” అను లోకోక్తినిను సరించి, అట్టి యాత్మంతికసుఖ మితరులనగూడ ననుభవింపఁజేయ వీలగునేమోయనిది యడియాస, నన్నదీనిని

ముద్రిత గ్రంథరూపముగఁ బ్రచురింపఁ జేరించినది. ఈపని నేనంతవఱకు నానుకూలపరుపఁ జాలితిను, నిర్ణయించు స్వాతంత్ర్యముఁ బాతక మహాశయులకే విడిచి పెట్టితిని.

ఈశతకము సుమారు రెండునవత్సరముల క్రింద టనే పరిసమాప్తిచేయఁబడి, దాదాపు, యిరువదిమాసము లక్రితము, అప్పట్లో, యిచటి బోర్డు, స్కూలులోఁబ్రథానోపాధ్యాయులుగా నుండు, శ్రీ. ఆ. సుబ్బారావుగారి ద్వారా, చేబోలు, వేదాంత గ్రంథనిలయాధ్యక్షులగు మ. రా. రా. శ్రీ, ఇ. శ్రీరాములుగారి చెంతఁజేరినది. వెంటనే, ముద్రింపించుయోగ్యత నాకుఁగలుగమిచే, ఆ ద్వారావంతయు “యోగక్షేమం వహామ్యహం” అనిచెప్పిని వానిమీఁదనే పెట్టి నేనూరకుంటిని.

ఇట్లుండగా, వేదాంతమతగ్రంథ విచారప్రచార కులగు మ.రా.రా.శ్రీ. ఇ. శ్రీరాములుగారి యమోఘా శీర్వాద బలమహిమనో, మత్ప్రియసుహృదులగు, శ్రీ ఆ. సుబ్బారావుగారి, నిశ్చలభక్తి భావగరిమనో, మత్ప్రియ శిష్యులును, చిరంజీవులగు, శ్రీపూనూరు భక్తసమాజము”వారి యాదరాతిశయ విశేషముననో, లేక, పూనూరి వేణుగోపాలుని నైసర్గికవత్సలత్వ విలసనము

ననో, యీశతకమునకిప్పటికి ముద్రితగ్రంథ స్వరూపమే
 ర్పణమిది. ఏతచ్ఛతక ప్రకటనకయి, తమతను,మన, ధన
 సాయ మొనర్చిన, పయిపారందటికిని నేనంతయుఁ గృత
 జ్ఞుడను.

మాతీయు, పూనూరు దేవాలయ స్థలపురాణమును
 యథాశక్తికముగ సంగ్రహించి, యీశతకముతోఁ జేర్చ
 వలసినదని, యిచటి నాప్రియమిత్రులు కొండఱుకోరిరి.
 కాని, యీస్థలపురాణము కేవల నిరాధారమైన పుక్కిటి
 పురాణమగుటచే నిదమిద్దమని నిరూపించి వ్రాయఁదగిన
 విశ్వసనీయోపపత్తి లభింపమి విరమించితిని. కావున
 వారు నన్ను తుమింతురుగాక.

సదయహృదములగు చదువరులు, యిందలిదోష
 ములను దెలిపినచో, వాటిని బునర్ముద్రణమున సవినయ
 ముగ సవరించుకొనెదను.

“ప్రార్థయే సర్వవిమోః, తుంతుంతుశతానిచ
 యద్యత్ప్రీతుత్ర చిద్దోషో, నిర్మలుకురుతాదరాత్.”

బోర్డుస్కూలు }
 పూనూరు }
 6. 27-9-26.

ఇట్లు విన్నవించు
 విబుధజనవిధేయుడు
 మాపాటి శారాయణాచార్యులు.



శ్రీరస్తు.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణేనమః.

త్రిమత్పూజూరు

వేణుగోపాలకృష్ణశతకము

అనునామకముగల



యాదవాస్వయం • క్షీరసీరళిపూర్ణ
చంద్రః చంచక్కృపా • సాంద్రహృదయ
శౌర్యధైర్యస్థైర్య • చాతుర్యసద్గుణ

ధామ! నిర్జితదుష్ట • దైత్యసీమ !

శిశుపాలచాణూర • జీవసమీరభు

జంగాయమాన! వి • హంగయాన

కంసాదిరాక్షస • గర్వపర్వతపాక

శాసన! ధర్మసం • స్థాపనాధ్య

క్రిమత్పునూరు తణుగోపాల కృష్ణశతకము.

తే॥ గీ॥ నీరజేక్షణ! భక్తచ • కోరచంద్ర!
 గార్యజితమేను! ఋథజన • స్తోత్రపాత్ర!
 భుక్తిముక్తిఫలప్రద! • భువననేత!
 వరద! పూనూరువేణుగో • పాలకృష్ణ.

2. నీ. శ్రీరుక్మిణీమన ! స్మారసమదభృంగ!
 సదసులతరపాద ! జనితగంగ !
 మురళీవినిర్లత ! మోహనస్వరసుధా
 రసవశ్యసచగాచ ! రప్రపంచ !
 గోపకాంతాకుచ ! కుంభోపగూహన
 పరవశీకృతచారు ! తరశరీర !
 ఘోరగంభీరసం ! సార పాగావార
 తారణోపాయ ప్ర ! ధానతరణి
 తే॥ గీ॥ దీవ్యభూషణ శోభాప్ర ! దీవ్యమాన
 శంఖచక్రగదాఖిల్ల ! శార్దూపాస్త్ర
 అన్యయానందకండలి ! తాంతరంగ
 వరద! పూనూరువేణుగో ! పాలకృష్ణ.

3. నీ. శ్రీవేణుగోపాల ! శ్రీలజనసురభూజ
 నిరుపాధికలబగు ! నీదుకృపయు
 సకలభూతములను ! సంరక్షణముసేయు
 పావనంబగునీదు ! ప్రాభవమును

క్రిమత్పునరు శబ్దః గోపాల కృష్ణశతకము 8

మహనీయభవన ని । ర్మాణచాతుర్యవై
భవయుక్తమగునీదు । భవ్యకీర్తి
ధన్యునిల్పియ । ధర్మవాశముః శేము
నిరుపమానంబగు । నీదుప్రతిభ
తే॥ గీ॥ కుతుకమలరారఁగనుఁగొని । శతక మొందు
కాన్కఁగఁబెచ్చివాడనో । కమలనయన
కరుణతోడివిఁగొనినన్న । గావునుయ్య
వరద! పూనురువేణుగో । పాలకృష్ణ.

4. నీ. ధరఁగవిత్వంబుత్వ । తత్వవిజ్ఞాన పీ
యూషపానానంద । యుక్తులైన
వ్యాసవాల్మీకాది . భాసురకవిసోము
లనుమానసంబున । వినుటఁ జేసి
కాళిదాసాది స । త్తవిపుఁగవులనెల్ల
సమ్మదంబునమది । సంస్తుతించి
అంధ్రకవిత్వత । త్వార్థకోవిదులగు
నన్నయాదులనెద । సన్నతించి
తే॥ గీ॥ భక్తిపరిమళపూరిత । పద్యపుష్ప
దానుమునుగూర్చి నీకంత । నీమనలరఁ
శేమువచ్చితిఁగొని ధన్యఁ । శేయవయ్య
వరద! పూనురువేణుగో । పాలకృష్ణ.

4 క్రిమత్పునూరు వేణుగోపాల కృష్ణశతకము,

5. సీ. ధరణిమంగళగిరి / రిరుమలదూపాటి

వంశదుగ్ధాబ్ధిజై / వాత్సుకుండు
శ్రీవిశిష్టాద్వైత / సిద్ధాంతవరసూత్ర
సంప్రదాయార్థవి / శారదుండు
సాంస్కృతాంధ్రకవిత్వ / సాహిత్యచాతుర్య
విలసిలేశేముషీ / బలయుతుండు
మద్దురువర్ణుండు / మంత్రోపదేశకుం
దైనవేంకటగురు / మానసియ

తే॥ గీ॥ పాదపద్మమృలనుమడిం / బ్రిన్హతించి
యీకృతికినిన్నుబతింజేతు / నోకృపాబ్ధి!
భక్తమానసపరతంత్రీ! / భవ్యగాత్రీ!
వరద! పూనూరు.

6. సీ. అవిరళానంద సా / ఖ్యములంగూర్చెనునీదు

నామంబుస్మరియించు / నాల్కనాల్క
నిరుపమానంబగు / నీకథామృతమును
స్థిరభక్తిగోలెడు / చెవులుచెవులు
నీపాదతులసిని / నిత్యమాఘాగిని
ముదమందుచుండెడు / ముక్కుముక్కు
నీదివ్యమంగళ / నిర్మలదేహంబు
గాంచుభాగ్యముగల / కండ్లుకండ్లు

తే॥ గీ॥ నిను సతంబు భజించెడు / మనము మనము
కలమునీ కర్పణము నేయు / కర్మ కర్మ
తడితరములన్నియును / నిరర్థకములయ్య
వరద! పూనూరు.

7. సీ. కరములున్నందుకు / నిరతంబున పాద
జలగుచాంబులపూజ / సలుపవలయు
పదములున్నందుకు / పావనమున నీకు
సర్విధినిశేంబు / జనగనలయు
మస్తమున్నందుకు / మనసారినీపాద
మలగడంబునాగి / మ్రొక్కవలయు
కాయమున్నందుకు / కలకాలమును నీకు
పరిచర్యభాగ్యంబు / బడయవలయు
తే॥ గీ॥ కలిమి లేములు సతములు / గావుతంజి
బాహ్య నేషములు త్తడ / బములునీకు
సత్యకైంకర్యలాభంబె / సత్యమయ్య
వరద! పూనూరు.

8. సీ. శంతనసుతుభాతి / మంతనంబుననిన్ను
దిటవుఁగాఁగట్టిబం / ధించలేచు
విదురునిరీతిబల్ / విందులుబచరించి
చవులూరఁజేసెడి / శక్తిలేదు

ప్రమత్సూనాద వేణుగోపాల కృష్ణశతకము.

పార్థనివిధమున / బంధుభావముఁజూపి

కలసిమెలంగుభా / గ్వంబులేదు

ఆలఁగాఁచెడిగోప / బాలురవలెనిన్ను

బొందులాభంబునా / కందలేదు

తే॥ గీ॥ చంద్రునినకునూలుపోగన్న / చందమేను

శక్తికొలఁదినిసేపరి / చర్యఁజేసు

నాకుఁబ్రోపయిరక్షింపు / మోక్షపాథి!

వరద! పూనూరు.

9. నీ॥ బలనిధి జలకణం / బుల్ల నెట్టులైవను

గట్టిపట్టునలెక్క / పెట్టవచ్చు

పటుప్రయత్నంబులఁ / బరమాణుపులసంఖ్య

గణనసేయఁగవచ్చు / కాలనరణి

వర్షధారలను ధీ / బలవరశ్రీమమున

నెడతెంపుదలలేక / నెన్నవచ్చు

ఆకాశపథమున / సలరారురిక్కల

గుఱ్ఱులుగనిపెట్టి / కూడవచ్చు

తే॥ గీ॥ అంతమేలేని నీదుక / ల్యాణగుణము

లెఱిగి లెక్కింప నేటికిఁ / దరముకాద

టన్న ? శక్యంబె? ఆజ్ఞండ / నైననాకు

వరద! పూనూరు.

10. సీ॥ సేత్రపర్యంబుగా ॥ నినుజూచుటకుగదా
 అమరనాథుడు సహ ॥ స్రాక్షుండయ్యె
 భక్తిపెంపుననిన్ను ॥ వర్ణించుటకుగదా
 శేషహి సాహస ॥ శీర్షుండయ్యె
 కడకమై నీకూడి ॥ గము సల్పుటకుగదా
 రవి స్థిరంబుగ సహ ॥ స్రాక్షుండయ్యె
 మితిలేని నీగొప్ప ॥ స్థితిచెల్పుటకుగదా
 చదువులెన్నో సహ ॥ స్రాక్షుండయ్యె
 తే॥గీ॥ వీరలందఱు నొక్కొక్క ॥ వేముకనులు
 దలలు గరములు జనువులు ॥ గలిగినంత
 మార్చిమున పాతుకొలా? నీదుఃఖహిమబొగడ
 వరద! పూనూరు.

11. సీ॥ భువనంబులన్నియు ॥ బోవచాలిననీకు
 బలమునకొక మేర ॥ గలదె! ఈశ!
 బ్రహ్మాండముల బహు ॥ రమణీయముగజేయు
 నీకాశలమునకు ॥ నిలుపుగలదె
 బ్రహ్మాదిస్తంబ ప ॥ ర్యంత భూతములందు
 గ్రంధుగానందు నీ ॥ ఘనతకొలదె
 కోటిసూర్యులకాంతి ॥ గోటమిటగజాలు
 నీజేజమునకొక ॥ నియతిగలదె

ప్రేమత్పూనుడు వేణుగోపాల కృష్ణకృతకము,

తేగీ॥ ఎల్లయున్నదె; నీదుసం । పుష్కలపద్మ
సత్రనిభ సేత్ర సదపాంగ । పాతవిభవ
మునకు నెటనేని? నశ్యేశ! । వనజనాభ!
వరద! పూనుడు.

12. నీ॥ బ్రహ్మాండ మందుండు । ప్రతిపదార్థమునందు
నిండియుండునుగదా! నీదురూపు
అత్యద్భుతంబుగా । నన్నిటనుండునీ
వందకుండుదువయ్య । మందనుతికి
జగములన్నియుఁ బ్రకృతి । స్రవణగనీబాజ్జహో
నిమిడియుండునుగదా! । విమలహృదయ
ఇట్టి జగత్కుఱి । నేకాంతభక్తుండు
యెట్లునిల్పునో తన । హృదయమందు

తేగీ॥ అతివిచిత్రచరితుండ । వయ్యనీవు
నీమహిమ నెవ్వఁడెఱుంగునో । నీరజాక్ష
నీవయద్దాని నెఱుంగుదో । దేవదేవ
వరద! పూనుడు.

13. నీ॥ కనులపండువునేయు । ఘనస్పృహయందును
కర్ణవేయంబగు । గానమందు
రిసనకు మిక్కిలి । పసఁగూర్చుచవులందు
లలిమిఱు మలయాని । లంబునందు

ఘ్రాణతర్పణమైత / గంధాబుసందును
 సంతసంబునఁజేలు / స్వాంతమందు
 గంసారవిషయక / సౌఖ్యసంపదలందు
 విమలకళాకలా / పములయందు

తే॥గీ॥ సర్వకార్యములందును / సకలవస్తు
 సంతతులయందు సతతంబు / సదయస్మృతయు
 నిన్నుగని పంతెసొతునో / నిర్వికార !
 వరద! పూనూరు.

14 సీ॥ ఆద్యంతములేని / ఆకస్మయగుగాని
 చలువలఁజలికించు / నెలనుగాని
 వెచ్చఁదనఁచిచ్చు / వేడివేల్పునుగాని
 తళతళలాడు / క్కలనుగాని
 సస్యబులను బెంచు / జలధారలనుగాని
 భంగసంగతమగు / వాణ్ణిగాని
 ఉన్నతశిఖరి / లోచ్చయంబులగాని
 సురుచిరసలిల ని / ర్మగులగాని

తే॥గీ॥ గాంచినపుడెల్లఁ జెప్పశ / క్షయగుగాని
 హర్షమునఁజేలుచుందునా / యంతరంగ
 మందు సర్వాత్మ! యెందేని / యుంచువయ్య !
 వరద! పూనూరు.

15. సీ॥ చెలువారు నీసృష్టి / చిత్రీమ్ములనుజూచి
ఆనందమొందని / అక్షులేల ?

ఉత్తమబైనట్టి / యుపనిషదర్థ వి
స్ఫురణఁజేలని శోత్ర / పుటములేల ?

నీలసద్గుణగణ / నిత్యానందాన
పరతఁగాంచగలేల / వక్రమేల ?

నీకుత్సవంబుల / నైతిపంగజాలని
భాగ్యవంతుల భోగ / భాగ్యమేల ?

తే॥గీ॥ అంతరిందియ బహిరింది / యములనణచి
నిశ్చలపుఁ బత్తి నెప్పుడు / నీమపూజ
సలుపలేనట్టి వ్యర్థంపు / జన్మమేల ?
వరద! పూనూరు.

16. సీ॥ తులలేని సిరిసంప / దలతోడఁ దులదూఁగ
ధనికునకవి శాశ్వ / తములుగావు

సర్వసర్వసహా / చక్రమేలెడుభూమి
పాలుఁడు రాష్ట్రంబు / గోలుపోవు

దేహపాటవమున / దేజరిల్లెడుమహా
బలునికి నయ్యది / తొలగిపోవు

సురుచిరాకార వి / స్ఫూర్తిరాజిలువాని
వైభవమంతయు / వదలిపోవు

తే॥గీ॥ సర్వమును గాలనుహిమచే । సమయఁగాని
త్వత్కృపారస పూజచా । తప్రభూత
మోక్షసుఖమెన్నటికిఁ జెడి । పోవదయ్య !
వరద! పూచూరు.

17. సీ॥ కలుషములగు తలఁ । పులఁ గలుగఁగనీక
మనమునుడిద్ది పా । వనముఁజేసి
మునుకొని నీచంపుఁ । బతులకుఁగడఁగెను
పాణియుగమును । బాగునొంది
నిరుపయోగములగు । పశుపనాశ్యములాడు
నోటికి మృదుపద । భాటిఁగూర్చి
పొరిచుమాహలఁజేయు । బుద్ధివి సంస్కార
నొంది, విదానంబుఁ । బడయఁజేసి

తే॥గీ॥ సర్వకరణంబులను నీప్ర । శిష్టమైన
సేవనలుపుట కలవడఁ । జేసితియ్య
దీనులకు కల్లనీనెకా । దిక్కుతండ్రి !
వరద! పూచూరు.

18. సీ॥ జపతపస్వాధ్యాయ । సత్కర్మములగు
మునులకు శమదమ । ములనుగూర్చి
వివిధశాస్త్రార్థకో । విద సమూహమునకు
విషయవిధేయత । లనువిధించి

క్రమత్పూనూన పేజుగోపాల కృష్ణశతకము.

ధనధాన్య విభవ వి / స్తారశోభితులకు

వితరణగుణమును / వెలయుఁ జేసి

ధైర్యసాహసల స / త్కార్యలంఘులకు

సవయార్ద్ర హృదయంబు / సంతరించి

తే॥గీ॥ నీదుపరిచార విధులను / నేర్పుమీఱు

నతము నెఱవేల్పుఁజేసితో / సత్యరూప

నీవపారకృపాజల / నిధివిగానె !

వరద! పూనూరు.

19. సీ॥ పుణ్యనదీనదం / బులకు పాపములను

గూర్చుబల్ శక్తిని / గూర్చినావు

చంద్రసూర్యాగ్ని స / క్షత్రోపంక్తికి దివ్య

దీప్తులర్పిలిం బ్రసా • దించినావు

సౌందర్య సౌరభ్య / సౌకుమార్యశలను

ప్రసవజాతికి పొందు / పంపినావు

ఇముకాండమ్మన / కింపగుమాధుర్య

రసమగ్గలంబుగా / నొసంగినావు

తే॥గీ॥ కవులవాక్కుల నమృతంబు / గల్పినావు

నీవినోదంబు లమితాద్భు / తావహములు

వానిఁజేర్కొన నేనెంత / నాడనయ్య !

వరద! పూనూరు.

20. సీ॥ స్పర్శవేదినిదాఁకి / సర్వలోహములును
 బంగారు మయములై / పరిణమించు
 పంజీవకరణిచే / జడపదార్థములెల్లఁ
 జైతన్యమున బొంది / ప్రీతిఁజెందు
 దివ్యసుధారస / ద్రవ్యమన్నిటిజగ
 మరణంబులను బాపి / మనఁగఁజేయు
 గోరికపైచులఁ / గోనులంబుగఁబెంచి
 ఫలియింపఁజేయుఁ గ / ల్పమృతంబు
 తే॥గీ॥ దురవగాహంబు సృష్టివ / స్తవలమహిమ
 అట్టిసృష్టికి గర్తవై / నట్టినిన్ను
 నెట్లు వర్ణింపవలయునో / యెఱుంగనయ్య !
 వరద! పూనూరు.

21. సీ॥ ఆర్తులఁబ్రోచెద / వనుటకు మృషజేకు
 కొనురిని గాచుటే / గొప్పసాక్షి
 అతిబలోపేతుండ / వనుటకు కొనగోటఁ
 గొండనెత్తుటయె బల్ / దాడిసాక్షి
 అత్యంత సులభుండ / వనుటకు గోపాల
 బాలుర చెక్కియే / ప్రియలసాక్షి
 ఆచార్యముఖ్యుండ / వనుటకు గీతార్థ
 తత్వప్రబోధమే / తగినసాక్షి

తే॥గీ॥ జగదధీశుఁడవనుటకు / జగమునీదు
 శాసనముదాటకుండుట / సాక్షితండ్రి !
 సర్వసాక్షుఁడవగునీకు / సాక్షులేల ?
 వరద! పూనూరు.

22. సీ॥ ముచికుందు నుతిమెచ్చి / మోక్షసామ్రాజ్యసిం
 హాసనాసీనుగాఁ / జేసినావు
 శార్థనిధికి తా / త్వర్యములకుమెచ్చి
 విశ్వరూపమును జా / టించినావు
 భాగీరథీపుత్రు / భావశుద్ధికిమెచ్చి
 దివ్యలోధముఁ బ్రసా / టించినావు
 కూర్మిగుఱచేలుని / గుణసంపదకుమెచ్చి
 యాప్తితార్థంబుల / నిచ్చినావు

తే॥గీ॥ మునిసరీ జనపూజలఁ / దనిసినావు
 మించి సౌజన్యవృత్తిఁ జా / టించినావు
 స్వామి! నినుగొల్పువారల / కేమిఁగొడువ
 వరద! పూనూరు.

23. సీ॥ దుష్టశీక్షణయును / శిష్టరక్షణయును
 జేరికంకణములో / శ్రీశనీకు
 ఆర్తపోషణమును / నార్యలోషణమును
 బెట్టని సాములో / విట్టనీకు

భక్తవాత్సల్యంబుఁ / బరమసౌలభ్యంబు
 సత్స్వభావంబులో / స్వామినీకు
 అవ్యాజకరుణయు / నభయచానంబును
 దివ్యగుణంబులో / దేవనీకు

తే॥గీ॥ మూర్ధవంబొంటఁబుట్టిన / మచ్చనీకు
 సకలకల్యాణ గుణరత్న / సాగరుడవు
 గాన నినుజేరినాడనో / కమలనాథ!
 వరద! పూనూరు.

24. సీ॥ రుక్మిణీరమణీసు / రుచిరలతావేష్టి
 తము సుమనస్సేవి / తము నిరతము
 వేదశాఖావ్రాజో / భితము కళాపత్ర
 రాజమానము కవి / రాట్నరణము
 పురుషార్థఫలవిభా / సురము నిర్మలశమ
 చ్ఛాయావిశేషసౌ / ఖ్యాతతనము
 శుకవాగవ్యతీర్థురీ / శుభ్రకంకణపాషి
 తము సర్వభూతహి / త విలసితము

తే॥గీ॥ అయిన శ్రీకృష్ణమందార / మాశ్రయించు
 సూరివర్యుల కిహవర / సుఖములెల్లఁ
 గరతలామలకంబులు / గావెతండి!
 వరద! పూనూరు.

25. సీ॥ ఘనపాపములఁ బాపు / కొనుటకై మితిలేని
 దానంబులను జేయఁ / బూనుటయును
 అనుమానములమాన్పు / కొనుటకై పలుమాటు
 బుద్ధిమంతులఁజూడఁ / బోవుటయును
 తనుదోషములఁదోలు / కొనుటకై నిష్కతో
 జపములు తపములు / సలుపుటయును
 ఎనలేని కలుషంబు / లనునీగికొనుటకై
 జన్మంబులెన్నియో / జలుపుటయును
 తే॥గీ॥ కాలహరణంబునకు ముఖ్య / కారణములు
 తావకాంఘ్రి నరోజచిం / తనము సకల
 పాపహరమును మోక్షసా / ఫల్యకరము
 వరద! పూనూరు.
26. సీ॥ దురితాటపులకు వి / స్ఫురదన్ని హోత్రంబు
 ఆపదదుర్గలకు వ / జ్ఞాయుధంబు
 వివిధమనోరోగ / చిసతంతుపాళికి
 గంధబంధురమైత్ర / సింధురంబు
 అజ్ఞానరూపగా / ధాంధకారమునకు
 నురుప్రభాకరమండ / లోదయంబు
 తీరని చారిద్ర్య / హరివాహములకు
 భూరిజవోపేత / మారుతంబు

తే॥గీ॥ సకలపురుషార్థఫల జయ ! సాధనంబు
భవమహార్ణవ తరణంబుఁ ! భావనంబు
నీమనామంబు సంశయ ! నిరసనంబు
వరద? పూనూరు.

27. సీ॥ శ్రీమంతమగు నీదు ! నామనీజంబును
నారదముని భువి ! నాటిరాదు
ధృవుడు నిశ్చలభక్తి ! తోఁ బామఁజేసెను
ప్రొద్దుడు దుదకథా ! రలనుజల్లె
అరున్బుమీఱు రు ! క్షాంగదరాజున్
అంకురింపించె ని ! రంకుశముగ
చెలుపుగఢీష్ఠుండు ! చిప్రులింపఁజేసెను
చౌవది పల్లాది ! బ్రీలలఁజేసె

తే॥గీ॥ విరుల నలరారఁజేసెను ! కరి; హకుండు
పశ్యఫలములఁ గాయించె ! భక్తివ్రీధి
లములఁగడుమెక్కి త్వత్పదా ! బ్రములఁగఁచు
వరద! పూనూరు.

28. సీ॥ మాధవ గోవింద ! మధుసూదన ముకుంద
వసుదేవనందన ! నానిజాత్తు !
గోపికావల్లభ ! గోపరిపాలక
గోకులావాస శ్రీ ! గోపవేష !

వేణునాదవినోద! ! చాణూరమర్దన

శిఖపింఛభూషణ ! శిష్టపక్ష !

భవపాశలుంతన ! స్తవనీయచారిత్ర

హరి పరాత్పర దయా ! పర మూరహర

తే॥గీ॥ జగదధీశ పరంధామ ! నర్వశక్తి

యనుచు నీనామచింతన ! మనుజునమును

సలుపునటుఁజేయుమయ్య నా ! స్వాంతమందు

వరద! పూనూరు.

29. సీ॥ సతతంబు నీభక్త ! జనపాద సుస్పర్శ

గలుగుట భవనంబు ! గలఫలంబు

అనిశంబు నీదాస్య ! మునుసల్పుబిడ్డలు

గలుగుటవంశంబు ! గలఫలంబు

నిత్యంబు నీనామ ! నిర్మలస్మరణంబు

గలుగుట జన్మంబు ! గలఫలంబు

భువి సదానినుగొల్పు ! పుణ్యులనర్చింప

గలుగుట నందద ! గలఫలంబు

తే॥గీ॥ అనవరతమును నీసత్క ! ధామ్యుతంబుఁ

గోలిముదమందు భక్తుల ! గూడిముండఁ

గలుగుటయె మిత్రబృందముఁ ! గలఫలంబు

వరద! పూనూరు.

30. సీ॥ ఆత్మానులాపంబు / లాలకించెదవంచు

నినుఁజేరినాఁడనో / సీరబాతు !

భక్తులకప్తముల్ / పారఁదోలెదవంచు

నినుగాల్చినాఁడనో / నిర్మలాత్మ !

సకలార్థసిద్ధుల / సమకూర్చెదవటంచు

భావించినాఁడనో / పరమపురుష !

దోసంబులన్నియుఁ / దొలఁగఁదోరువటంచు

మొఱవెట్టినాఁడనో / మురవిదాసి !

తే॥గీ॥ భక్తరక్షణనీకు సు / వ్రీతముగాన

భూరికృపతోడ ఘోరసం / సారభయని

వారణముఁజేసి నన్నుగా / పాపమయ్య !

వరద! పూనూరు.

31. సీ॥ కమలంబు కపలాపుఁ / గాంక్షించువిధమున

గుముదంబు చంద్రుని / గోరుభంగి

ఇందించెరము మక / రందంబు పగిలిన

చాతకంబబ్బంబు / చందమునను

కోకిలంబెలమావి / కొంజపురులమాడ్కి

ఘనలలి చకోరము చంద్రి / కలనువోలె

రాయంచ గంగాత / రంగంబుకై వడి

ప్రేజ సభర్మండగు / రాజరీతి

తే॥గీ॥ జన్మబంధంబులను ద్రొంచి / శాశ్వతంపు
సౌఖ్యమొడగూర్చు నీపాద / సరసిజములఁ
జూడఁగోరెడనయ్య నా / చూడ్కులలర -
వరద! పూనూరు.

32. నీ॥ నీపాదములెగదా / నిష్కలంగంగాభ
వానీనముద్భవ / స్థానికములు
నీయంఘ్రులేగదా / నిగమాంతపుష్పనం
చారపాతీగపు / మృగభయములు
నీపదంబులెగదా / నిత్యంబు పద్మా
యా విలాస ప్రియం / భావుకములు
నీయదుగులెగదా / నిర్వాణసాధాగి
నీమకలంకార / శీఘరములు

తే॥గీ॥ నీచరణశృంగములెగదా / నిరజాన
నాది సురసంచయమున క / వ్యాజసౌఖ్య
సంపదలెల్ల సమకూర్చు / సాధనములు
వరద! పూనూరు.

33. నీ॥ బహుపాపములొనర్చి / భయపడువారికి
నీపదాబ్జంబులే / ప్రాప్తతండ్రి !
స్వార్థరాహిత్యప / రార్థ తత్పరులకు
నీపదాబ్జంబులే / ప్రాప్తతండ్రి !

దుస్తరసంసార ! దుంఖపీడితులకు

నీపదాబ్జంబులే ! పాప్రతంజి !

పరమపదాపాస ! భాగ్యలాలనులకు

నీపదాబ్జంబులే ! పాప్రతంజి !

తే.గీ॥ సకలచేతనులకునీచు ! చరణసేవ

ఆపదుద్ధారకము మహా ! రాక్షసాంతి

శరముస్ఫియసానంద ! కండమయ్య

వరద ! పూనూరు.

ప.4. సీ. కర్ణకుండలముల ! కామిలుచెక్కుట

ద్విములకు నిర్దోపుఁ ! దశకులీన

వాసుభాగావత ! వదనసింజమునకు

భూమిలాసమొకింత ! పాలుపుగొలువ

ఒకకాలువంగి వే ! ఊకకాలగీలించు

హోయలునిల్చునకొక్క ! యొప్పులుక

అధరబొబ్బయ్యతు ! లంగులియకరుచుల్

పిరిగొనిమురళికె ! బెరుకులాస్త

తే.గీ॥ చారుమోహన గోపవే ! మంబుఁదాల్చి

బ్రహ్మగాంధర్వగీతంబు ! బామనీను

రూపుఁగనులకు విందుగఁ ! హాపవయ్య !

వరద ! పూనూరు.

35. సీ. మాధరా! ఉద్భృత ! భూధరా! పింఛదా
 మాధరా! విష్టప ! నాధ! రార!
 శ్రీకరా! పరమద ! యాకరా! సుగుణర
 త్నాకరా! వైభవా! స్తోక! రార!
 సుందరా! వైకుంఠ ! మందిరా! సత్కటా
 డ్దేందిరా! నుతమాని ! బృంద! రార!
 మానరా! నిమగ్నోర్వ! ! బూసరా! ననుబ్రోవ
 పోనురా! నినివీడి ! నాన! రార!

లేగీ! వాన్మనస్సులకందని ! వాడరా! !
 భావముననీదు చరణరా ! జీవయుగము
 శరణుజొచ్చితిఁగావరా ! పరమపురుష!
 వరద! పూనుడు.

36. సీ. నీచూపు! శాశ్వత ! నిశ్చేయసానంద
 ఫలనందార్థిక ! లృద్రుమంబు
 నీచూపు! సద్భక్త ! నికరమానససార
 సాకరంబునకుఁ బ్రీ ! భావరంబు
 నీపాపు! చేతనా ! నీకదు స్తరమఃఖ
 పటలంబునకు వజ్ర ! పంజరంబు
 నీకాపు! సతతంబు ! నిఖలచరాచర
 భూతంబులకుడేహ ! పోషణంబు

తే॥గీ॥ తాపహరణంబు సేవ్యంబు । నీవదంబు
విర్భయకరంబు సుఖనంబు । నీకరంబు
చిత్తమలహరణంబు నీ । చిత్రసంబు
వగడ! పూనూరు.

౩7. నీ. పృథివీలాపేక్షర । హితముగఘడ్డ జ
లంబులవర్షించు । సంబుదంబు
మాతృజ్ఞుఁగోరక । మంచితియ్యనిపండ్లఁ
జల్లినీడ న్ను । తుములొసంగుఁ
బృథ్వీపకార రా । హిత్యముగానుధా
కరుఁడుకైరవములఁ । గ్రాలఁజేయుఁ
దానయాచితముగఁ । దాహరసాప్తుండు
జలయహాకరముల । నలరఁజేయు

తే॥గీ॥ జగదవనమల్లెనీకును ! సహజగుణము
శ్రితజనానికి నకలవాం । ఛితములిచ్చు
దేవుఁడవుగానఁ గోర్కెలు । లేవునీకు
వరద! పూనూరు.

౩8. నీ. సర్వభూతములందు । సమమైనన్నిర్వేగు
క ప్రేమఁగలమహా । ఘనఁడవీవు
కర్మానుగుణ్యంబుఁ । గా జీవకోటికి
ఫలములొసంగు నే । ర్పణివినీవు

శ్రీమత్పునానా వేణుగోపాల కృష్ణశతకము.

కాలానుసారంబుఁ / గాఁ గష్టసుఖములఁ

బ్రాణులకిచ్చెడు / పృథుఁడవీవు

అభలజంతువులకు / హాయిగానాహార

మొడగూర్చెడు దయామ / యుడవునీవు

తే॥గీ॥ జీవులకు మంచిచెడుగులఁ / జిత్రీముగను

బంచెట్టెడునివ్వు / సాటివీవు

ఎఱుంగకక్యంబె? నీదిదై / వృత్తిఁదండ్రి!

వరద! పూనూరు.

శి॥ నీ. ఒక్కకాలమునందుఁ / బెక్కునినూరు

లుద్భవించుటకు వీ / లుండునేని

బొంతుగా నెండఁ / చందురులొకపరిఁ

గోచరింపఁగఁనను / కూడునేని

విద్యుల్లసలువేన / వేలొక్కవశ్యాను

మెట్టులైననబొడ / కట్టినేని

రిక్కలపోవులు / పెక్కు లొక్కటిఁగాఁగఁ

జేర్చుసాధనతట / స్థించెనేని

తే॥గీ॥ నిరుపమజ్యోతిపుంజమై / వలలునీడు

సత్కళాంశములకువాని / సాటినేడు

వచ్చునని మదిఁదలఁతునో / స్వచ్ఛగుంప!

వరద! పూనూరు.

40. నీ. పరుగిడు శీతన ! పనియనుకొనుగాని

భానుండునీకు మా ! బ్రులుకడెపుడు
వీచుటయేతన ! విధియనుకొనుగాని

ప్రతినికుడెప్పుడు ! పపనుడెపుడు
తట్టింగనికురియుట ! తనకృత్యమనుకొనుగాని
మేఘుడునోరు ! గదలనీడు
భారంబుమోయు ! బాగనుకొనుగాని

తానెరురాడదు ! ధరణినికు

నే||గీ|| దేవజేవేవ్యరుడవగు ! నీపుత్రువు
సర్వతంత్రస్వతంత్రుడై ! జగముల్బిల్చి
నే నిరంకుశశాసకుం ! జేతెడెపును!
వరద! పూనూరు.

41. నీ. పగఁబూనిపలునూలు ! పోగిహింసయొనర్చు

పాపాత్ములనురూపు ! మాపుదీపు
సదయులైసామాన్య ! జంతుహితముఁజేయు
పుణ్యాత్ములనుబ్రీతి ! బోగిగువీపు
భూతములఁచెలరేగి ! పోరాడువేళల

ప్రేమానుబంధంబు ! బెంతువీపు
విషమస్థితులునంధ ! వింతువేళలధగ్గు
పక్షంబునకుఁదోడు ! పడుదువీపు

తే॥గీ॥ ఎచటనుండువా? దూవమే ! య్యెదియొ? నీకుఁ
దోలుఁగన్నులువినుజూడఁ ! జాలవయ్య !
దినమురవినీడు చండశా ! సనముఁజాలు
వరద! పూనూరు.

42. సీ. స్థావరజంగమా ! తృక మహాబ్రహ్మాండ
కోటులెన్నియొనీడు ! కుక్షీనిమును
సచరాచరములగు ! సకలభూతములందు
నీకళాంశాంశమే ! నిండియుండు
కేళీవిలాసంబు ! గా లోకముల నెల్ల
వెలిచార్చినీలోన ! వేషనడత
ప్రకృతినిగుణవికా ! రములఁబొందుగఁగూర్చి
భువనముల్ నిర్మించి ! ప్రోచిత్రుండు

తే॥గీ॥ గానసృష్టిస్థితివినాశ ! కారణఁడవు
బొమ్మలాటలునీకీజ ! గమ్మలెల్లఁ
బుట్టఁజేసి భరించిమా ! పుటలురండి
వరద! పూనూరు.

43. సీ. నీపరిభావములను ! నీస్వభావములను
నీపరిత్రములను ! నీగుణముల
నీప్రతిభావములను ! నీవినోదములగు
సృష్టిస్థితిలయాది ! చిత్రములను

అతిరహస్యములగు / హృతిశిరస్సీమలఁ
బ్రకటించితివినుహ / ప్రాథమణి
తత్త్వజ్ఞతా / తజ్ఞులువానిని
శ్రద్ధాగర్హితులై / చదివిచదివి

తే॥గీ॥ సందియములన్నియును బాసి / సకలయోగి
పూజ్యమైనట్టి మోక్షనా / మ్రూఢ్యపదవిఁ
జెంది ముదమంది నిశఃగూడి / యుఁదుఁడయ్య
వరద! పూనూరు.

44. సీ, తల్లిదండ్రులమాస్కి / డయతోడనపరాధ
శతములసహియించి / సాక్షుడీవు
చాగిణమితునిరీతిఁ / బరివరివిధముల
క్షేమవిచారణఁ / సేయుడీవు
కరుణామయుఁడగు / సరపతికై వడిఁ
గీడులన్నియుఁదొలఁ / గింతువీవు
ఆత్మబంధునివోలె / సథికాదరంబునఁ
గవ్వంబులనుదీర్చి / కాతువీవు

తే॥గీ॥ దిక్కునీవేయటంచు చిం / తించువ్రజిల
నంతదురదృష్టాడనా? / నిన్నుజించిసేయ
బుద్ధివుట్టదు! నన్నెట్లు / బోతువాక్కా!
వరద! పూనూరు.

45. సీ. కామరాగద్వేష / కల్మషగంభీర
 వారిశీకరచయ / పూరితంబు
 కామవాతోద్ధూత / ఘనమోహవీచికా
 మాలికాభీల సు / కీలితంబు
 పుత్రపౌత్రకళర / భూరినక్రగ్రాహ
 సముదాయసంరావ / సంకులంబు
 ద్వంద్వోత్కరావర్త / భయదంబుఁదాపత్ర
 యాద్రీసంఘమహాభ / యుగరంబు

తే.గీ॥ నైనపంసారసాగర / మందుమునిగి
 తీరమెటుఁగకయున్నాడ / దేవసీదు
 శ్రీచరణసావచేదరి / జేర్పవయ్య
 వరద! పూనూరు.

46. సీ. కమభయంకమలగు / కాలకింకరమూక
 బురితాశ్లఁబ్రాణంబు / లూడఁబెట్టుక
 ఆలవిడ్డలును జ / ట్టాటుఁజుట్టునుజేరి
 గీ,గా, యటంచు శో / కించుమంథ
 ఆనుఁడుపనికిరా / దీమందుఁబోయుద
 మంచు వెజ్జలు తొంద / రించుచుంథ
 శంఖవాతపిత్తముర / గ్గిమ్మికుత్తుకపీక

తే॥గీ॥ మదినినుదలంతున నెడి న ! మృకములేదు
కాన, నిప్పుడెనిన్ను నా ! మానసాబ్జ
మందునెలకొల్పి ధ్యానమి ! పొందఁజేతు
వరద ! పూనూరు.

47. సీ॥ సత్పురుషులతోడ ! సాంగత్య మొనరించి
మంచివాడుక లభ్య ! సింహ లేదు
గురువులకడఁజేరి పరిచర్యలనుజేసి
సత్ప్రిబంధంబులఁ ! జమవలేదు
ధరణిఁదేవతలగు ! తల్లిదండ్రులకువ
చార ధర్మములను ! సలువలేదు
వర్ణశ్రీమాచార ! నిర్ణీతవిధులను
నేర్పమీఱఁగ నెర ! వేర్పలేదు

తే॥గీ॥ మంచియన మాట సున్నఁగా ! నెంచవలెను
చెడుగుపనులన్ని వరుసఁగాఁ ! జేసివాను
శిక్షయో! రక్షయో నీదు ! చిత్తమయ్య !
వరద ! పూనూరు.

48. సీ॥ బాలకీడలఁగొంత ! కాలమాయువునందుఁ
గడునిరర్థకముగఁ ! గడచిపోయె
ఆయువులోసగ ! మఱిగెనిదురయందుఁ
గామాంధమునగొంత ! గతముఁజెంచె

తాకికవ్యవహార ! లక్షణంబులఁగొంత

కాలంబు వ్యర్థమై ! తూలిపోయె

నీరసంబైన నం ! సార తాపత్రయ

బాధలచేఁగొంత ! భగ్గుమయ్యె

తే॥గీ॥ జీవితంబిట్లు వ్యర్థంబుఁ ! కేసియిపుడు

నీకదంబులె దిక్కని ! నిక్కవముగ

సమ్మితినిగావుమయ్య ! యనాధనాధ !

వరద ! పూనూరు.

49. సీ॥ ధీచమత్కృతిఁజూపి ! నీచత్రములను

సాంపుగావ్రాయ వ్యా ! సుండనగాను

'కృష్ణా'యటంచునీ ! గీతంబులేపొద్దు

రహిమిఱుఁ బాడ నా ! రకుండఁగాను

భక్తిరసంబుబ్బి ! ప్రవహించునట్లునీ

నుచరిత్రములఁజెప్ప ! శుకుండఁగాను

నీకథామృతమును ! నిరతంబుఁడృప్తిగాఁ

గోలినుళంప భ ! క్తుండనుగాను

తే॥గీ॥ పరమనీచుండ నత్యంత ! పాతకుండను

శరణుజొచ్చినయ్య నీ ! చరణయుగము

శిక్షనొనరిచి నన్నర ! క్షింపుమయ్య !

వరద ! పూనూరు.

50. సీ॥ చేదోయిఁజోపించి / శిరమునఁగీలించి

చిత్తమిట్టట్టులఁ / జెరనీక.

ప్రశ్యాంగమానంద / పరవశత్వముఁజెంది

పుంకలుమేనల్ల / మొలకరెత్త

నయనయుగ్మముననా / సందాశ్రవులురాలఁ

గద్గదస్వరమున / గళమువడఁక

భవదీయకోమల / పాదాంబుజద్వయ

ధ్యానసుధావస / పానులగుచు

తే గీ॥ సీరతిశయభోగ్య కందమై / వలలునీడు

సుందరాకారమునుగాంచి / చొక్కుయోగి

జననశ్రేణుల జన్మమే / జన్మమయ్య !

వరద! పూనూరు.

51. సీ॥ దంతయాకమును బూ / దండఁగాధరియించు

విషమమృతంబుఁగా / వేడ్కఁగోలు

జలములఁ బెనుగండ / శిలలను జేలించు

జ్వలదవలము కర / ములనుదాల్చు

అర్థవంబరచేత / నాపాశనముఁజేయు

సోమసూర్యుల నొక్క / చోటఁబెట్టు

నర్వనర్వనహా / చక్రంబుఁబాపఁగా

జాట్టఁజాట్టి బుహనఁ / బెట్టుకొనును

తే॥గీ॥ నిన్నగొల్పెడు భక్తుడో / నిర్వికార
 నిన్నగనులార నేనించు / నిర్మలులకుఁ
 గట్టతరకార్యములు కొన్ని / గలవెతండి
 వరద! పూనూరు.

52. సీ॥ దురభిమానంబును / దుష్టసాంగత్యంబు
 సతిశయమగు దుర / హంకృతియును
 సతతంబు సంసార / సౌఖ్యాభిరతియును
 మదివివేకంమన్య / మాసతయును
 దుర్మార్గవృత్తియు / దుర్వ్యసంబును
 నానయలోభంబు / నీసురోసుఁ
 బ్రామాఖ్యగుణములై / బాధించుటంజేసి
 నీపదస్మరణంబు / నీదుసేవ

తే॥గీ॥ నల్ప నామకసాప్పదో / జగదధీశ
 ఈచెడుగుణంబులన దొల్ల / దోచియుమ్మ
 దంఢి పరిచర్యఁజేయుభా / గ్యంబునిమ్మ
 వరద! పూనూరు.

53. సీ॥ వేదవేదాంతార్థ / విహితబోధాసక్తి
 ఆచార్యచరణ నే / హనురక్తి
 నిత్యంబు సాధుసాం / గత్యప్రవృత్తియు
 శాస్త్రనిషిద్ధ హిం / సానివృత్తి

క్రీమత్పునాదు వేణుగోపాల కృష్ణశతకము,

౩౩

సత్కార్యకలనావ్రీ ! సక్తియు యాదృచ్ఛి
కార్థసంతృప్తియు ! నార్జవంబు
శాంతియుదాంతియు ! సత్యసంశుద్ధియు
క్షమయును ధృతియును ! సత్యనిరతి

తే॥గీ॥ మొదలుగాగల సద్గుణం ! బులుమహాత్మ !
నిన్నెఱుంగఁజాలకున్ననా ! కెన్నిజన్మ
శతములకునైన లభియింప ! శత్రుమయ్య !
వరద ! పూనూరు.

౫౬. సీ॥ వీరుమామిత్రులు ! వీరుమాశత్రువు
లంచుజనులకల ! హించుచుండ్రు
జతుసమూహ హృ ! త్వరసీరుహంబుల
నీస్వరూపమెగదా ! నిండియుండు
అట్టిచో సర్వాత్మ ! యెట్టిలీమిత్రత్వ
శత్రుత్వభేదముల ! సంభవించె ?
నీమాయటందువా ? ! యేమిలాభమునీకు ?

యిట్లుమమ్మల ఇమి ! యింపఁజేయ

తే॥గీ॥ మాదుకర్మబటందువా ? ! నీదుభక్త
వత్సలత్వ ప్రిసక్తికి భంగమయ్య !
కనుకననుదెల్పి నినుఁజూపి ! మరుపవయ్య !
వరద ! పూనూరు.

55. సీ॥ పారంబులేని సం / సారాభినున్నులై
 జీవయాత్రనుజేయు / చేతనులకుఁ
 బ్రాసభ్యకర్మాను / బంధమైనిరతంబు
 దుఃఖించె చాకంగా / మోరకుమందు
 జగదీశ దనులకుఁ / తొకవస్తువునందుఁ
 గోల్కెగావున దాని / గూర్చినావు
 శాశ్వతానందాభ్యు / సంపద నీవద
 నేవకులకు నిర్వృ / జేసినావు

తే॥ సీ॥ గాననీపరిచర్యను / మానకపుడుఁ
 జేయువిధమును జూపినా / చిక్కులన్ని
 దీర్చి నీనేవకులలోనఁ / జేర్చుకొనుము
 వరద! పూనూరు.

56. సీ॥ నీయాజ్ఞయనియును / నీకుమార్తెల్లాన
 కరమనియును గని / కరమకరమా
 నీకుగల్గునటంచు / నియమితచిత్తేంద్రి
 యుండనై నీవాద / యుగ్మమెపుడు
 మామకహృత్పద్మ / మందిరంబుననుంచి
 చీంతఁజేసితినేని / గాంశయైన
 దయపుట్టకుండునే / తుండీ నానైనీకు
 నీవకారణకృపా / నిధివిగావె !

తే.గీ॥ నీకన్నగ్రహముడయించె / నేనినాడు
తప్పలన్నియు మన్నించి / తక్షణంబె
నామనోరథమీదేర్ప / వే మహాశ్మ!!
వరద! పూనూరు.

56. సీ॥ నర్వంబునకునీచె / సంరక్షకుడవంతు
నెమ్మది దృఢముగా / నమ్మినాడ
నిశ్చలభక్తితో / నీవాడబలరుహ
మాలె సేవ్యములటంచు / గొలుచువాడ
ఫలమొసంగినచే / తొలంగదొచ్చినచే
నిందాస్తుతులజేసి / నిన్నువీడ
మూఁఖుడనినన్ను / మోహనరాశితో
ముంచవద్దని నీకు / మొక్కిక్కువాడ

తే.గీ॥ నిన్నుదొంగరిజెట్టచు / నీకేకరుణ
యెప్పుడుకలుగునో! యందాక / యెదురుజూచు
చుందు నామది సంస్కృతి / జెందితలడిగి
వరద! పూనూరు.

58. సీ॥ పోవలెగాదిది / కేవుమాఘలునీకు
యమునాజలాభిషే / కములొసర్ప
బృందావనముగాదు / మందారతరువున్న
ఫలవల్లిముల నమ / ర్పణమునాయ

క్రిమత్పునూరు జేబుగోపాల కృష్ణకకడు.

మధురాపురముగాదు / మాన్యతరాహర
సామగ్రిదుష్టిగా / సంతరింప
ద్వారకాపురిగాదు / భూరితరై శ్వర్య
వస్తువాహనవైభ / వములగూర్చ

తే॥గీ॥ భక్తవత్సల! పూనూరు / వల్లెటూరు
గొప్పవస్తువులిట సమ / కూర్పబాల
బ్రీతిమన్నానసాబ్జ మ / ర్పింతుఁ దండి
వరద! పూనూరు.

59. సీ॥ కుగ్రామవాసివై / కూడుగుడ్డలుగోరి
వరదాన్యపుత్రికే / బాలుమాలి
నీగొప్పదనమును / నీగౌరవంబును
నిట్టిట్టిదనిమది / వెలుంగలేక
కడఁకఁబెక్కిడుమలఁ / గుడుచుచు సుఖమబ్బు
ఔట్లొకోయని తపి / యించుచుండ
నిరుపేదయొక్కడు పె / న్నిధిగన్నవిధమున
నేడునాగురుకృప / నిన్నెఱిగి

తే॥గీ॥ ఆయ్యయో! కాలమంతయు / వ్యర్థమయ్యె
నంచు గంతాపమునుజెంది / యార్తితోడ
నిన్ను జేరితి కరణని / కన్నతండి
వరద! పూనూరు;

60. సీ॥ నీవపూర్వములగు / నిర్దుష్టవస్తువు

తెన్నియో నామంచి / పెంచియిచ్చి
వానిసద్వినియోగ / వైభవమంతయు

విధినిషేధములతో / విశదపంచి
కడతేరు మార్గములు / గల్పింప, కుమరినై

నీనుబోధములను / నీటగల్పి
పొగరెక్కి నీచంపు / బొంతలన్నియుఁద్రొక్కి
చేటొంది కటకటా! / చెడితివనుచు

తే॥ సీ॥ పరితపించుచు నీపాద / పంకజములె

గతియనుచు వచ్చితిని రంధ్ర / కళినశిక్షుఁ
జేసి, పుత్రునివలెఁజేర / వీసికొనుము
వరద! పూనూరు.

61. సీ॥ పాపవైశ్యోద్యోగ / వ్యాకులీకృతమనః

ప్రాణేంద్రియుండనై / పరమపురుష
అక్కటా! ఎన్నిను / హావరాధములను

జేసియుందునో విప్పి / చెప్పఁజాల
ఈభ్రమరోగము / యితరాషధములచే

బాయదు కృష్ణర / సాయనంబె
దీనికిఁ బ్రాముఖ్య / మైవనుదని బెద్ద
లందఱువదియించి / రయ్యనాకు

తే॥గీ॥ దీనిరక్షక! కృపతోడ / దానిగోల్చి
మామకీనాంగకముల ని / రామయముగఁ
జేసి, ననుజేర్చికొనుమునీ / నేవకునిగ
వరద! పూనూరు.

62. సీ॥ పాపంపురొంపిలోఁ / బడిపండుకనుజూడ
వేమకానీకు ఓ / విశ్వరూప
ఆపదంబుధిఁగూలి / అల్లమనాగోమ
చెల్లాలమానీకు / శ్రీనివాస
కావత్రయములనే / కల్లశిల్లుచునుండ
లీలటయ్యానీకు / బాలకృష్ణ
రక్షింపఁజాలియు / పేక్షించియుండుట
యెగఁజాలియానీకు / జగదధీశ

తే॥గీ॥ నాకుఁబ్రాణాంతకము, నీకు / నవ్వులాలట
చాలుఁజాలిని నీరమా / హలు తండ్రి
వేగననుజరి రక్షింప / వేమచాగ్గు !
వరద! పూనూరు.

63. సీ॥ చేతులెల్లప్పుడుఁ / కెదుకార్యములకేప్పు
చెడుచోట్లకే కాళ్లు / సిద్ధపదును
పండుబూతులకే / పాల్పడుచుండునాలుక
వీనులువిసరాని / వానికేప్పు

చూడరానివె నిక్కి / చూడగోరునుకండ్లు
ముక్కుపొక్కుర గంధ / ములకుడిపురు
చిత్తంబు చంచలా / యత్తమై విషయవా
ససలయంబెప్పుడు / మునిగి నేలు

తే॥గీ॥ ఇందియములిట్లు దుర్నయ / వృత్తిమిడిగి
కల్పపములయ్యె వానిని / మృగ్యపముగఁ
జేసి నీవాసురిగ వన్ను / జేసికొనుము
వరద! పూనూరు.

64. సీ॥ దుర్విషయోద్దియ / తురంగముల్ చెలరేగి
బలిమినామనసును / బట్టియాడ్చి
పేరాసలను నట్టి / సుముండకంబలొ
బెట్టి ౨౯ గవనక / నెట్టికొట్టు
లకట! యాచెటంగు / యనుచెటయేకొంత
మేలనియెంతునో / బాలకృష్ణ
గట్టిపట్టునుబట్టి / నుట్టిబాధలంబెట్టి
దట్టివేమూట / గట్టికొందు

తే॥గీ॥ అబ్బనామనీముష్టి / డెబ్బచేర
నొచ్చినది రావే! కావవే! / సచ్చరిత్ర
ఆర్తరక్షుండవనుర్తి / నాపుకొనవే
వరద! పూనూరు.

65. సీ॥ ఉరిత్రాల్లలోఁజిక్కి / యూపిరాడకతన్ను
 కొనుచుండు పక్షిలా / గున సతంబుఁ
 నతమోహవల్లీ వి / తానవేష్టిత భవ
 కూపంబువంగూలి / కుందికుంది
 దరిఁజేరుకొనుచారి / దొరకక నాచిత్త
 మురియాడుచున్నదో / గరసికాక్ష
 పరదాధలనుదీర్చు / గురుకృపానిధులగు
 తమబొంట్లకీజగు / తగునతండ్రి
- తే॥గీ॥ దురితమోహలతాలవి / తుగ్గిడవుగావ !
 ఘోరసంసార దుఃఖని / వారకుడవు
 గావ! అపరాధిచగునను / బోవలేవ !
 వరద! పూనూరు.
66. సీ॥ అంటినే శతకోటి / యపరాధములఁజేసి
 యారితేటిన యధి / కారివనుచు
 వింటినీవొక్కండ / వేతవ్వలన్నియు
 క్షమియించు నర్వాధి / కారివనుచు
 కంటిఁ బ్రత్యక్షంబు / గాఁ దండ్రివలెనిన్ను
 గరము జగద్ధిత / కారివనుచు
 కొంటినీనామంబు / వెంటవెంట స్మరించు
 పారికి బహుసౌఖ్య / కారియనుచు

తే॥గీ॥ ఆత్మరక్షాధికార ! మో ! త్వాధికార !
 నర్వభువనాధికార ఓ ! నిర్వికార !
 శ్రీలజ్జనాథాక నన్నుర ! క్షీంపరార !
 వరద ! పూనునాడు.

67. సీ. చాటింతు బాణావి ! జాయించినీకంబు
 రక్షకుల లేరని ! ప్రజలకెల్ల
 వ్రేకటింతుభవదీయ ! పాదద్వయాను సల
 ధానమే సుగతి కా ! ధారమనుచు
 ధరియింతుకౌదల ! తావకానుల్లంఘ
 నీయశాసనముల ! నిందుభక్తి
 వచియింతునీదు పా ! వనచరిత్రంబులే
 పతనీయములటంచు ! పాఠకులకు

తే॥గీ॥ సంతపింతునుప్రణతింతు ! సంస్తుతింతు
 మంతనంబుననిన్నుఁ జం ! తింతుఁగెంతో
 అన్నిఁటికినీ నెదిక్కని ! యాశ్రయింతు
 వరద ! పూనునాడు.

68. సీ. నీచుండ దుష్టుండ ! నిర్భాగ్యదామోద
 రుండ మహాపరా ! ధుండశమండ
 మందుండ నధికదు ! రానుండ భవపాశ
 బద్ధుండ పాపాల ! శైవపుండ

విషయలోలుండను ! విగతపుణ్యుండను

కపటవర్తనుడను ! చపలమతిని

దుర్బలుడనుడైన్య ! దుఃఖవీడితుడను

సానుతాపార్థిత ! స్వాంతయుతుడ

తే॥గీ॥ నేమనర్వాపరాధినో ! నిర్మలాత్మ

దీవజవరక్షకా! నాకు ! 'దిక్కులేక

సాహిసాహియటంచునీ ! పాలబడితి

వరద! పూనూరు.

69. సీ. రాలునా! నీనోటి ! రత్నముల్ జలజల

జలుపునోయని ! పలికినంత

మునుగునా! నీపుట్టి ! కనులెత్తిననుజూది

తఘమజాపులగొన్ని ! జలికినంత

తరుగునా! నీసొమ్ము ! దయతోడనామొత్తా

లించియాయగచాట్ల ! మాంచినంత

కందునా! నీచెయ్యి ! కరుణారసముగొంత

సల్పినామొగముపై ! రాల్చినంత

తే॥గీ॥ వినియవినవట్లుగనియును ! గననియట్లు

యుందువేలాగా! అదియొక ! యందమొక్క

యేలయ్యాబెట్టు ననుజూడ ! వేలతండ్రి

వరద! పూనూరు.

70. సీ. ఎఱుగకకొన్నియు / నెఱిగియింకొకకొన్ని
 యెఱిగియెఱుంగ / కన్నెన్నగొప్ప
 లోపముర జేసి సం / తావతప్పుండనై
 కావుమటంచునీ / కార్లబడితి
 శరణాగతత్కాగ / బిరుదునిల్వదుసుమా
 నేడునీమోడివి / ఏడవేని
 తప్పఁజేసిరటంచు / తండులుబిడ్డలఁ
 విడుతురేతామెంత / వెఱ్ఱులెస

తే॥గీ॥ కోపముననాదులోపముర / సైపవేని
 ఈశ! నాకంటెనయనీయుఁ / జెవదునీకు
 పాపులనుగాతువనెడు నీ / వ్రతముబొంక
 వరద! పూనూరు.

71. సీ. గతజన్మములను పొ / స్తుతజన్మమందును
 వరుసనానల్పిన / పాపములను
 బట్టినిశిక్షకు / పాతుండననుటకు
 సందియమేలేదు / స్వామినాకు
 మాం శరణంప్రస / మాశుచ మోక్షయి
 ప్పామిపాపభోయ / టంచునీపు
 చల్కవేటివల్కు / బద్ధమా నిజమేని
 ననుబ్రోచుటయెనీకు / న్యాయమయ్య

తే॥గీ॥ నన్ను గాచుటనీవిధి / నిన్ను సమ్మి
కొల్పుటంతయునావిధి / కొత్తిగాదు
పూర్వసంబంధమిది / వీడిపోదుమనకు
వరద! పూనూరు.

72. సీ. పాపపరీక్షలోఁ / బాధభదుర్నిండనై
వేదకాస్త్రార్థకో / విదులనెల్ల
విదిలించిజయభేరి / వేసినిన్నిప్పుడో
డించనాదండు సా / గించినాడ
మనపోరుగనయూరి / జనులందఱునువారి
వనులన్నియునుదీరి / వచ్చిరయ్య
రచ్చమాననునేను / రాజీకడునుగాదు
ధర్మయుద్ధముఁసేయఁ / దలఁచినాడ
తే॥గీ॥ నీకుమయు నీదుకృపయును / నీపదాబ్జ
సేవయును నావశంపడఁ / జేసినన్నఁ
బోచిననుఁగాని, నినువీడి / పోనతండ్రి
వరద! పూనూరు.

73. సీ. జంఝూనిలోద్ధూత / జలధిభంగమ్మలఁ
బడికొట్టుకొనుచుండు / పడవభంగి
భవసాగరమునందుఁ / బడిజన్మమరణదు
స్థరదుఃఖధాటికిఁ / దాళలేక

తొలి బామునందునా ! నలిపినఘోరదు

ఘృతకర్మమెట్టెట్టి ! చికుఁజెచ్చి
పెట్టనున్నదొయని ! భీతిఁజెందుచునిన్నె

ఆపదుద్ధరణుండ ! వనుచునమ్మి

తే॥గీ॥ సాయమొనరుపకుయ్యో! మొ ! లో!యటంచు
నార్తిలోవేడికొంటిన్ ! యార్తరక్ష
నామొఱలునీదుచెవిసోక ! వామహత్మ
వరద! పూనూరు.

74. నీ. ఉపకారమేగాని ! యపకారమెట్టిదో

చేసియెఱుంగవే ! జీచిత్రై నఁ

బొఘఁడఁగాననా ! పాపవ్యధలఁజెందఁ

బాలకనినునింద ! సల్పినాడ

నలుగకుమోతంకి ! యనుభవించునునాడు

ప్రార్థకర్మప్ర ! పంచమంత

నమృతరసప్రవా ! హముపొంగిపారలుని

చరణారవింద సరి ! స్మరణనాకు

తే॥గీ॥ తరణమై పాపహరణమై ! సకలదుఃఖ

తరణమై మోక్షఫలసమా ! చరణమగుచు

నుందులాగుబ్రసాదింపు ! మోమహత్మ

వరద! పూనూరు.

75. సీ. జన్మలన్నిటమర్థ్య ! జన్మమేమోక్షసా
 ధనయోగ్యమనిజను ! లనువదింతు
 రట్టిసర్వోత్కృష్ట ! మైత్రయానరచన్మ
 మబ్బఁజేసితివిమా ! యబ్బవారు
 శుగాధంగురంబిది ! చచ్చుటవిక్లంబు
 పురుషార్థయత్న వి ! స్ఫూర్తిలేదు
 కరుణాకరుండవు ! గాన, యాదేహంబు
 తరియించుటకుమంచి ! దారిఁజూపి

తే॥గీ॥ పరమపురుషార్థలాభంబుఁ ! బడియఁజేసి
 నినుఁడలఁచినప్పడెల్లనా ! కనులయెదుట
 నిల్చిరిక్షించుభారంబు ! నీదితండి
 వరద ! పూనూరు.

76. సీ. తిండికూలేగును ! యెండకురొప్పును
 నీడకుఁగోజాదుఁ ! బాసికుబ్బు
 జంకునువానకుఁ ! గొంకునుశీతుకు
 దప్పికినుంఁతైనఁ ! దాళలేదు
 వేసాలువేయును ! మీసాలుదుప్పును
 గాసికోపదుమమా ! వీసమేని
 పోతినిమేమంబునుఁ ! బరిణామదశలొందు
 వీధికిలోఁబడిచచ్చు ! వెరలఁగూర్చు

తే॥గీ॥ నీతనువుదీనిచే సౌఖ్య / మే మొయబ్బు
ననుచుభ్రమియించుచుదురు / జనులంత్రడి
కడువిచిత్రము సీమాయ / నుదువందరమె
వరద! పూనూరు.

77. నీ. చాడీలఁజెప్పి హిం / సలఁజేయఁబూనుట
భ్యాతిలాభంబుల / కాశపడుట
బూటకంబులనాడి / మోసముల్ సేయుట
పాదుచేఁతలక్కల / బాలుపడుట
పంశంబుజాతీయుఁ / బాండితీగరిమయు
నున్నతోద్యోగంబు / నెన్నుకొనుట
కలిహముల్ పొచుట / కౌర్యంబుఁజూపుట
కడగఁడ్లఁబడుటయు / గరమఁడగుట

తే॥గీ॥ మఱియునేమే మొసేయుట / పరిధనముల
కాశపడియేకదా ఛీ! ధ / నాశనరుని
చావుఁదప్పించినునచునే / శాశ్వతముగ
వరద! పూనూరు.

78. నీ. గాఢనిబిగబట్టి / కట్టవచ్చునుగాని
అతిచంచలంబగు / మతినిలాగి
బంధించిసంస్కార / పఱచుటకడుమన
రంబుఁగానున్నదో / యంబుజాక్ష

క్రిమర్పూనూయ వేణుగోపాల్ కృష్ణశతకము

ఆశాపితంబఁగూడి / యాటలామటకును
పరదారధనవస్తు / పారణమునకుఁ
బాలుమాలికలేక / పరువులెత్తుచుగాని
వైగాగ్యమనుమాట / పనికిరాదు

తే॥గీ॥ పరువుచుర్యాదలెటుఁగదీ / పాదుమనను
దీనిసఁచరణానుసం / ధానమనడి
మేకునకుఁగట్టి మేళగూర్చ / నేకృపాభి
వరద! పూనూరు.

79. స. అస్థిరంబీమేను / ఆలుబిడ్డలునుఁజ
ట్టాలువీడుదుడుద్రా / గాంతమందు
వీరుపాధికులు సం / సారకారకులునీ
వునిరుపాధికబంధు / వుడవుతండ్రి
విడువకెల్లపుడునా / యెడఁదనుండువునీవు
అజ్ఞఁడఁగానని / న్నరయలేక
యెందెందోవెలకుచుఁ / గందరగోళముఁ
జెందుచుందునుగుడ్డి / చందమేను

తే॥గీ॥ నిన్నుఁగనుఁగొన విజ్ఞాన / నేత్రముసఁగి
అర్తరక్షకప్రాణప / యాగవేళ
నీపదధ్యానమేమది / నిల్పుమయ్య
వరద! పూనూరు.

80. సీ॥ తంమెవ్వరికి నీడు ! పరమోపకారకృ
 త్యములఁ బేర్కొనఁ దిలొ ! కములయందు
 వప్రియత్నముగ మాఁ యగ చాట్లఁ బలుమాటు
 తప్పించికాతువో ! తండ్రినీవు
 నీసహాయములేక ! నిముసమాత్రంబేని
 బ్రతుకఁజాలు నెయెట్టి ! ప్రిణయైఁ
 బ్రబలతాపప్రియ ! భయవీడితులకునీ
 యభయహస్తమె గొప్ప ! యండతండ్రి
 తే॥గీ॥ దీనజనబాంధవా కృపా ! భీ పరేణి !
 నీవెత్లవిడండ్రివి ! నీవెగురుఁడ
 నీవెదైవంబు, సర్వంబు ! నీవెమాకు
 వరఁ! పూనూరు.
81. సీ॥ శారీరబాధోప ! శమనంబుఁజేసెడి
 వారిపట్లను వస్తు ! వాహనాది
 పరికరములఁగూర్చు ! వారిపట్లను జనుల్
 తమకృతజ్ఞతఁజూపఁ ! దలఁతుగొని
 స్వీర్ణేతుకప్రేమ ! నిఖిలజంతువులకు
 సకలసౌఖ్యములను ! సకలవస్తు
 సంపదల్ గూర్చు ని ! సర్గసుహృదివగు
 నీమేలుఁదలఁవరో ! స్వామి! ప్రజలు

తే॥గీ॥ ఇంతకంటె కృతఘ్నత ! యేదిగలదు
 దీనిఁ దెగటార్చి నీమేలు ! చినదివంబుఁ
 దలంచు జ్ఞానోదయముమాకుఁ ! గలుఁగనిమ్ము
 వరద! పూనురు.

82. సీ॥ "నారుఁబోసినవాడె ! నీరుఁబోయు"నటంచు
 జనులందుచుడికడు ! సత్యమయ్య
 యీనారుఁబోయుట ! కీనీరుఁబోయుట
 కేమిసేతువా యెవ్వఁ ! డెఱుఁగుదీని
 నీయిచ్చ, నీమాయ ! నీశాకప్రాద్దుఁబు
 చ్చు వినోదమనిమదిఁ ! జోద్యపడుదు
 సవికాపు నీకుమా ! యందుఁగలట్టిప్రే
 మను దెల్పుటకు విద ! ర్శనముతండి

తే॥గీ॥ ముమ్ముఁబుట్టించుటకుముందె ! మాకుఁబుత్వఁ
 బుట్టఁజేసిన, ప్రేమాంబు ! పూరనిధివి
 తండియన నీకెఱ్ఱునో ! తండి! జగతి
 వరద! పూనురు.

83. సీ॥ యుష్మదాదార్యగు ! గోన్నతి విధవంబు
 వర్ణింప సత్కవీ ! శ్వరులుపూని
 గొప్ప సద్గ్రంథముల్ ! గోడికరించి యో
 చించి త్వదద్భుత ! సృష్టినుండు

కామధేనువునతో / కల్పవృక్షమునతో
చింతామణిగొ పోల్చి / సంతోరయ్య
ప్రకృతివస్తువులక / ప్రాకృతపురుషగు
చోన్నత సామ్యమే / త్వాన్వనాక్కో !

తే॥గీ॥ ప్రకృతివస్తువు జన్మనం / బంధమిచ్చు
జన్మరాహిత్యవదవి నా / సంగుదీవు
యెచటనేనియు నీయావి / కీమగలదె
వరద! పూనూరు.

౩౩. సీ॥ నీచాకచక్యంబు / నీచసుత్కారంబు
నీమహాదృశ్యతశక్తి / నేర్పుజూపి
లూతమగ్గముఁబోలి / లోకజాలంబుని
ర్పించి నీవందుఁ గీర్తి / డించుచుందు
వహహ! బల్చిత్రంబు / అంటదునీకది
మాకది బంధమో / నూన్యచరిత
నీవలలోబడి / యెదారిఁదోచక
గోల పెట్టుదుమాది / లీలనీకు

తే॥గీ॥ ఇంద్రియాలంబు నీమాయ / యెవ్వఁడెఱుంగు
ధీర! మనసారసీపద / సారసములఁ
జేరికొల్తుము చూపనే / దారిమాకు
వరద! పూనూరు.

85. సీ॥ ఇంద్రియసమదగఁ జేంద్రబృందమును వి
 జ్ఞానాంకుశము నవఁ జ్యముగఁజేసి
 తృప్త్యోదకములచేఁ దృష్టాన్నికీలలఁ
 జల్లార్చి మనమనుఁ జాంతపెట్టి
 భక్తియోగామృతఁ వర్షధారాపాత
 ముల బుద్ధిఁబరిశుద్ధఁ ముగనొనర్చి
 చిత్రబంధరమునుఁ చిన్నరండాబ్ధివే
 చీవోలికలనూగఁ జేసి, బ్రహ్మ
 లే॥గీ॥ యోగనిష్ఠాగరిష్ఠులై యొప్పువరము
 మానిరాజేంద్రహృదయపఁ దృములునీకు
 సంతతావాస భూములోఁ జగదధీశ!
 వరద! పూనూరు.

86. సీ॥ శంకరాచార్యుండుఁ సర్వంబునందునీ
 వొక్కండవేనిపిఁ యుందువనియె
 శ్రీభాష్యకారులుఁ చిదచిత్తులను నియ
 మించు యీశుడవునీఁ వంచుడెలిపె
 మధ్వవద్యుండు నెఁ మస్తంబునకునీవె
 పరిపాలకుడవంచుఁ జ్రమరపటచె
 నెండతెండతొభక్తుఁ లెన్నెన్నోవిధముల
 భవదద్భుతవృత్తాఁ సమునుసాటె

తే॥గీ॥ వారిసిద్ధాంతములు మహా ! భావగర్భ
ములు, మరెవివాద కారణం ! బులు త్వదీయ
మరమె నామరికభిమత ! మరముతంసి
వరద! పూనూడు.

87. సీ॥ పరమపావసములై ! భక్తిప్రసత్తిసం
పదలకు తావులై ! హృదయపద్మ
భానూదయంబులై ! సాపవేషణములై
మృత్యుభీషణములై ! యాస్పితా
ఫలదాయకంబులై ! వాగ్భూషణంబులై
కర్ణవేయంబులై ! కడుమనోహ
రంబులై యమృతర ! సంబులై వజ్రుని
సచ్చరిత్రములకు ! సమములగునె

తే॥గీ॥ ఫలరసంబులుఁ దేనెలుఁ ! బాశకములు!
దీటుదొరకక వాటిలో ! సాటియందు
తేటనీటికిఁ బాటకే ! సాటిదీటు
వరద! పూనూరు.

88. సీ॥ అజ్ఞానలలికకు ! శుంతరంగముపాడు
దురితాంబువులనది ! పెరుగుమండు
నాశదానికివేరు ! యన్యాయమేకాద
పాడుతలంపులే ! పల్లవములు

క్రీమత్పూనూరు నేలగోపాల కృష్ణశతకము.

అస్మత్పాదాంబు / లాకు జొంపమ్ములు
 కూర్కరకగ్నబులే / మనుమాతలులు
 వదలని పార్శ్వ / వాసనవాసన
 జననమరణములు / ఘనఘలములు

తే॥గీ॥ కాలుపాదయిది, చిమ్మచీ / కట్లగ్రీన్ము
 కూర! యీపాద నిచక్క / ధారచేత
 నగ్గుండేయవె, కూర్పవే / లగ్గుతండి
 వరద! పూనూరు.

89. సీ॥ ఆచార్యపురుషుండ / సనుచుడంబముతోడ
 చిరచిరనూరూరు / దికుగవచ్చు
 తామసదైవ మం / తీరవాస్యవిధులను
 శిష్యకోటికువడే / శింపవచ్చు
 తీర్థప్రసాదమున్ / తృప్తిగాలభిముంచి
 పెంపొందుడంచు డీ / వింపవచ్చు
 అర్థంబుఁ బ్రాణంబు / నాచార్యనశమని
 లాలించిడబ్బును / లాగవచ్చు

తే॥గీ॥ విషయవైరాగ్య బోధఁగా / వింపవచ్చుఁ
 గాని జనుఁడెంత విద్వాంసుఁ / డైననిన్ను
 జిత్తవిశ్రాంతితోఁ జాత / నేయుటకుదు!
 వరద! పూనూరు.

90 సీ॥ పరమేశ! త్వత్పాదః / పద్మంబులనుగోర్వః
 బాలిన సుపదే / సుపదయః
 ఇతరమ్ములనుమాని / సతతమ్ము నిరుగూడి
 యుండెడి యుల్లసే / యుల్లమయ్య
 నినుండెందుమార్గంబు / నేర్పుమీఱఁగఁజూచి
 ముగమందు బుద్ధియే / బుద్ధియయ్య
 సొరతుంబు వరభక్తి / నీవాస్మదృత్తినిఁ
 బాయనికాయమే / కాయమయ్య

తే॥గీ॥ నిన్ను నేనించు కన్నులే / కన్నులయ్య
 తావక్తేయకథా సుధా / ధారలెపుడు
 విందులుగఁగోలు వీరులే / వీరులయ్య
 వరద! పూనూరు.

91. సీ॥ నిశితభూతములందు / నిండియుండెడినిన్ను
 చిలకించి హర్షాభి / జేలునాడు
 సర్వకార్యములనీ / సంప్రీతికై యాచ
 రించ నెల్లపుడు య / త్పించునాడు
 త్వత్పదధ్యాసభా / స్వస్థయాభిములచే
 జిత్రాబ్జములరారఁ / జేయునాడు
 కుమ్మరపురుషలా / గున సంసరణమందుఁ
 డిరుగుచునిన్ను నే / మఱుసినాడు

తే.గీ॥ భక్తినిష్ఠాగరిష్ఠుడై / వలలువాడు
సర్వమర్పించి నీవే / వలుపువాడు
నీకుఁబ్రీయతమభక్తుఁడో / నిర్మలాత్మ
వరద! పూనూరు.

92. సీ॥ అవిరళానంద బా / హ్వోర్ల నేతుఁడై
యొంటిగాధ్యానించు / నొక్కవేళ
హర్షాతిశయ పుల / కాఁకితగాతుఁడై
మందహాసమొనర్చు / మఱొకవేళ
సంతోషభరమున / సారెసారెకుసాగి
మొక్కిక్కుచుసాక్కు ని / యొక్కవేళ
యొకవేళనాడును / యొకవేళబాడును
యొకవేళ గిమ్మన / కుండు నొక్క

తే.గీ॥ వేళయుప్పొంగి గంతులు / వేయుచుండు
నిర్మలానందమూర్తిని / నిన్ను గాంచి
పారవశ్యముఁజెండెడి / భక్తవరుండు
వరద! పూనూరు.

93. సీ॥ నీభక్తుఁడెప్పుడు / నీదాసదాసుల
కడవారిపై నను / గారవించు
కులము, నృత్తియు, సంగ / దలను, జాతి, మతభే
దముల భౌషణ, దూష / ణములఁగాని

పాటింపఁదలఁపను / భర్తవు కర్తవు

సర్వంబు నీవని / సంతసించు

వత్సమాపునుజేర / వాత్సల్యముననది

చేపడే! అట్లేసిక / తేరి నీకు

తే॥గీ॥ భక్తుఁడీప్సితములనెల్లె / బడయుచుండు

నినువిడిచి నీదుభక్తుండు / నిలువఁజేడు

నీవు నీభక్తుడెడ నాసి / నిలువలేవు

వరద! పూనూరు.

94. నీ॥ నీటిబుగ్గలఁబోలె / నిముసంబులొపలఁ

గాయంబు నాయువు / మాయమాగును

మేఘంబులొని క్రొ / మ్మైలుఁగుతేవలఁబోలె

భోగభాగ్యములు వి / యోగమొందు

జలధితుంగతెరంగ / ములఁబోలె దారాది

సంగమంతయుఁ ద్రుటి / సమసిపోవుఁ

గలలొని చిత్రొపు / కథనోలె యీజగ

న్నాటకమంతయు / నాశమొందు

తే॥గీ॥ నంచు విజ్ఞాని వీనినిం / దించివిడిచి

నిర్భగంబుగ నీవద / నీరజములె

తనమగతియని నెమ్మదిఁ / దలఁచికొలుచు

వరద! పూనూరు.

95. సీ॥ పరిమోషా ఘృష్ణమోఽఫలమో జలమో నీదు
 చరణాబయలనుంచి / శిశ్నీకొలది
 నిరతంబు భక్తితో / నిన్నుబూలించెడు
 ధన్యుండు వాంఛితా / స్థములబడయు
 నాశావిశాచమా / నేశమై పీడింపఁ
 గుత్తింభరుండునిన్న / గొల్వలేక
 లన్నవస్త్రాభర / ణాదుల నాశించి
 యబ్బులగొల్చి నం / కల్పసిద్ధిఁ

తే॥గీ॥ బడయనేరక వ్యర్థుడై / చెడునుతుదకు
 నీవెదుట్టంబు పక్కంబు / నీవెగతివ
 టంచు నీభక్తుడెపుడు నే / వించునిన్ను
 వరద! పూనూరు.

96. సీ॥ నీలాభ్రజాల సుశ్శీల / నేలెఱిసేదు
 మేనీలావణ్య గుం / పూనిచూచి
 తొలికాయమెఱుపుల / తళతళలెగజిమ్మఁ
 జాలునీబంగారు / జాలుజూచి
 తొగచెలివగతాని / జగింజగడగజాలు
 సొగసులొల్కెడునీదు / మొగముజూచి
 మగజాల నిగనిగత్ / నగజాలుకులుకుచే
 జగిమీఱు నీచిలు / నగపుజూచి

తే॥ 96॥ విమలశత్రుత్వోద్ధృగ్గ్రీవే । రక్తిములంబాది
 డాబుమీతెను వేణుగా । సంబుంబాది
 నిన్నవామతివలచె న । నిన్నయును మరల
 వరద! పూనూరు.

97. సీ॥ నినుఁగనుఁగొనవలె । ననినరు వలపును
 జెందినానతి తన । సిద్ధినిఁది
 నీరూపుధ్యానించు । నినుఁజూడచుంకించు
 నీకున్న నీజెల్గు । నీకుకుల్కుఁ
 బరిపరివిధములఁ । బలుమాలుచప్పించి
 నినుఁగూర్చు దూలికఁ । గనుటయెట్లా
 యనివేడి సిద్ధిఁగూర్చు । లను నిగుడించ నా
 నాలుక తనుఁగని । నయముమీఱు

తే॥ 97॥ నీకుఁగల్గొనఁగనుములు । నీకున్నస్థి
 స్థితి వినాశాది శృంగార । చేప్తలెట్లు
 చెలివి యోదార్పుఁ దా నినుఁగలయుఁజెప్పు
 వరద! పూనూరు.

98. సీ॥ రక్షక! రక్షిణీ । గమణీమణీచాను
 తరసుకుమారహ । స్రవణీవాని
 యుగము సంప్రీతితో । నొనరించు భవదీయ
 పదపద్మయుగ్మ సం । బాహునాబు

క్రమశ్చూనాన వేయిగోపాల కృష్ణశతకమ్.

సకుసువ్యిష్టారు ! నామతి! తనకట్టి
దాస్యమెప్పుడు భవ ! త్వరమకరూఢ
నబ్బునోయనుచీతి ! నుల్చి బాహ్మంబుసం
దోహవీచికలలో ! దొప్పదోగు

తే॥గీ॥ అపుర! యేమందు నీయంద ! మందుఁ జుందు
విందు విందదివలపుల ! మందటంచు
నందు పండియమున్నదే ! యిందిశేశ
వరద! పూనూరు.

99. సీ॥ సృష్టిచిత్రములతోఁ ! బెలువారు యీభవ
నంబు సభాభవ ! నంబుగాఁగ
రవిశశి సత్తత్ర ! రాజీవిరాజిత
ప్రభలు తత్పభకు దీ ! పములుగాఁగ
గంధవాహనీత ! బంధురసారభ్య
భంగమ్ములచటిపే ! వనలుగాఁగ
అజ, శివ, సుర, నూన ! వాది జనువురెల్లఁ
బరిజన పరిచార ! భలులుగాఁగ

తే॥గీ॥ సకలబ్రహ్మాండ సామ్రాజ్య ! చక్రమేలు
నీవు “పూనూరు” వెలయుట ! నీపదాబ్జ
సేవకులచుగుమమ్మర ! క్షింపఁగాదె !
వరద! పూనూరు.

100. సీ॥ అతిపవిత్రీభూత ! మైయొచ్చ భవదీయ

దివ్యాలయమే మాకు ! భవ్యకాశి
సర్వపాపంబుల ! సమయించు త్వత్పదా
బ్రముల శీర్షమేమాకు ! విమలగంగ
త్వద్దివ్యచరితామృతము ! తముగోళిలు సర్వక్ష
జనగోష్ఠియేమాకు ! సదమలగయ
త్వత్ప్రియభక్తులు ! త్వన్మహోత్సవమూల
జేయవోమాకు ! శ్రీమద్రూగ

తే॥ గీ॥ త్వత్పరార్థార్థలమేమాకు ! పంచకోశ
త్వత్పరధ్యానమేమాకు ! పరమధనము
త్వత్ప్రసాదమేమాకు ! వనమూలంబి
వరిద! పూనూరు.

101. సీ॥ చిత్తమా ! భక్తితో ! శ్రీవేణుగోపాలు

భజించి ముక్తిని ! బడయుమంటి
వక్రమా ! నిరతంబు ! వ్రజసుందరీనాథు
కీర్తనల్ బాడి ను ! ఖంభుమంటి
ఘ్రాణమా ! కృష్ణాంఘ్రి ! గాజీవపరిమళ
తులసిగంధములలో ! మెలగుమంటి
పాణియుగ్మమ ! కృష్ణ ! పాదారవిందంబు
లర్పించి సంతసం ! బండుమంటి

తే॥గీ॥ అక్షియుగ్మమ! శ్రీకృష్ణు ! సరయుమంటి
 శ్రోత్రయుగ్మమ! హరికథర ! గోళుమంటి
 మూర్ధనూ! కృష్ణనకుఁ బ్రీతి ! మ్రొక్కుమంటి
 వరద! పూనూరు.

102. సీ॥ మతకర్తలనుబంపి ! హితవుబోధిఁపించి
 చేతనానికి మేలుఁ ! తేనెనవఁదొ
 వర్ణాశ్రమాచార ! పుంధలఁగల్పించి
 మనుజుసాంకర్యంబు ! మాన్యైకవఁదొ
 బ్రహ్మసూత్రాది స ! ద్ద్రంధకర్తలనుబంపి
 వేదతత్వము లిఞం ! పంచనెవఁదొ
 న్యాయశాస్త్రానుగు ! ణ్యుబుగఁ బ్రజ్ఞను
 బాలింపఁ ప్రభువులఁ ! బంపనెవఁదొ

తే॥గీ॥ ధర్మసంస్థాపనకు మార్గ ! వర్షియెవఁదొ
 అట్టి సర్వనియంత ! నైసర్జి నిన్ను
 సతముస్మరియింతు నిశ్చేయ ! సంబుకొఱకు
 వరద! పూనూరు.

103. సీ॥ ఎవనిపాద సరోజ ! మేష్టాద్దు యోగీశ
 చిత్తమందిరములఁ ! జెలఁగుచుందు
 ఎవనిసాధర్యంబు ! నీయాత్మ సముదాయ
 మంతయుఁజెందుకా ! లాంతమందు

ఎవనియద్భుతశక్తి / యీజగద్యంత్రంబుఁ
దీర్ఘచుందును యెడ / శెంపులేక
ఎవనికాశలమును / నీపృష్ఠిచిత్రముల్
ప్రకటించు నేత్రేవ / కృంబుగాఁగ

శే॥గీ॥ ఎవనియునికి రక్షణమొ / యీభువనములకు
అట్టి సర్వేశ్వరుండవై / నట్టినిన్ను
మంతనంబుననిల్పి ధ్యా / నింతునెపుడు
వరద! పూనూరు.

104 నీ॥ నీసమానులుగాని / నీకంఠునధికులు

గాని నాకెచ్చటఁ / గానరారు
జగములన్నిటివేలు / చక్కవైవిసీపు
త్వచ్ఛాసనముఁ జవ / దాటజేది
నీకటాక్షమురక్ష / నీదామముశిక్ష

సచరాచర ప్రపంచం / చమునకెపుడు
ఈ! నీమహిమచే / దేశకాలానుసా
రముగ దేహికి జీవ / నములధించు

శే॥గీ॥ ఆదరంబున మామొఱ / లాలకించి
మాయాభీష్టంబులిడు కృపా / మయుండవీపు
గాన ధ్యానింతునీవత / కంజమెపుడు
వరద! పూనూరు.

105 సీ॥ పరిమళయాకర!! । “నిరుపయోగములగు

పనులకు ననుఁబాలు । పటచక్య్య”
 మరణపర్యంతంబు । మటవక నిన్నుజిం
 తించులాగునఁ బ్రసా । దింపవయ్య
 అస్మదస్వయులనీ । యారాధనము నెడ
 బాయనందెడులాగు । జేయవయ్య
 కగుణతోనాదు యో । గక్షేమములభార
 మెప్పుడు నీవే వ । హింపవయ్య

తే॥గీ॥ అంతరాయములేక ని । రంతరంబు

నీదుగీతామృతముఁ గోల్పి । నిత్యమైన
 మోక్షసుఖమందఁజేయుమో । ముక్తగేయ
 వరద! పూనూరు.

106. సీ॥ ప్రజలను సాధాత్మ । భావబంధములతో

నెలుఁగొందులాగుఁగా । వింపవయ్య
 ధర్మమేజయమను । నిర్మలవాక్యంబుఁ
 బ్రీతినెల్లెడలఁ గె । వ్వింపవయ్య
 భూమినెల్లప్పుడు । ముక్కారుపంటల
 నలరారులాగున । నలుపవయ్య
 అరనిభక్తి ని । న్నా బాలగోపాల
 మునుగొల్పులాగున । మనుపవయ్య

తే॥గీ॥ ప్రతికుటుంబము ప్రజయును / బాడిపంట
గలగి తామరతంపై / వెలయులాగుఁ
జేసి, తోడయికాచి / రక్షింపవయ్య
వరద! పూనూరు.

107. సీ॥ మంగళమో దివ్య / మంగళవిగ్రహ
మంగళమో భక్త / మంగళీకు
మంగళంబిడుగొ వి / హంగవుంజయావ
మంగళంబిడుగొ ని / స్సంగనీకు
మంగళమో దయా / హంగ తుంగతరంగ
మంగళమోపాప / భంగనీకు
మంగళంబిడుగొ భు / జంగతల్పశయావ
మంగళంబు రమాను / మంగనీకు

తే॥గీ॥ మంజుతర వేణురచలోల / మంగళంబు
మణివిభూషణ భూషిత / మంగళంబు
మాకు మంగళమిడు నీకు / మంగళంబు
వరద! పూనూరు.

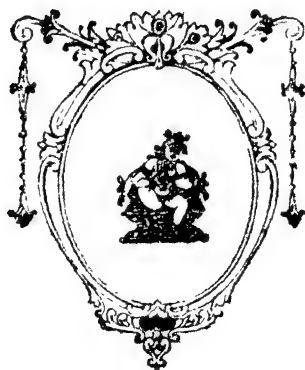
108. సీ॥ జనకుండు “వేంకటా / చార్యుండు” తత్పత్ర
తిలకమా / “శ్రీపేరిం / దేవి” జనని
“సీతాసాగ్యండు” / ప్రియసోదరుడనాకు
సరసచూపాటి’ వం / శంబుమాచి

శ్రీమత్పూనూరు వేణుగోపాల కృష్ణశతకము.

నారాయణాయని ! నన్నుబిల్తురు ప్రజల్
 మాయూరు చిన్నియ ! స్మదల'యందు
 గీతాద్ధ' తత్వప్ర ! దాతవై వెలయునీ
 పాదరాశివ సే ! నావ్రాతుండఁ

తేగీ! కేపలాజ్ఞుడ యుష్మతగుృ ! పావశమునఁ
 త్వద్గుణార్ణవమునఁ గొన్ని ! పద్యరత్న
 ములనుదేవితీఁ గొని, నన్ను ! బోవుచుయ్య!
 వరద! పూనూరు వేణుగో ! పాలకృష్ణ ॥

సంపూర్ణము.



13698